

Broj:

Podgorica, 25.12.2023. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije, na osnovu člana 20f stav 1 tačka 10 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21) i člana 10 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18), u postupku davanja mišljenja po zahtjevu podnijetom od strane Ministarstva finansija, a na osnovu prijedloga mišljenja direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 25.12.2023. donosi

MIŠLJENJE

Finansiranje početka rada Komore poreskih savjetnika Crne Gore, ne predstavlja državnu pomoć shodno propisima kojima se regulišu pitanja državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Zahtjev

Ministarstvo finansija (u daljem tekstu: „Ministarstvo“) podnijelo je Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) Zahtjev za davanje mišljenja br. 07-430/23-465/1 od 12.12.2023. godine, zaveden u Agenciji pod brojem 05-430/23/722/1 dana 13.12.2023. godine. U zahtjevu se navodi da je Ministarstvo planiralo da predloži Zaključak Vladi Crne Gore da se iz tekuće budžetske rezerve obezbijede sredstva za finansiranje početka rada Komore poreskih savjetnika Crne Gore (u daljem tekstu: „Komora“) u ukupnom iznosu od 50.000,00 eura.

U zahtjevu se takođe navodi da je Komora osnovana 31.05.2023. godine na konstitutivnoj sjednici, na kojoj je donijeta Odluka o osnivanju Komore. Članom 20 stav 1 Zakona o poreskim savjetnicima („Sl. list RCG“ br. 26/07, i 34/07 i „Sl. list CG“ br. 73/10 i 47/19) propisano je da Komora stiče sredstava za rad od članarina, naknada za izdavanje licence, za davanja podataka iz registara koje vodi, donacija, sponzorstava, poklona i drugih izvora u skladu sa Zakonom. Stavom 2 istog člana Zakona propisano je da se sredstva za početak rada Komore mogu obezbijediti iz budžeta Crne Gore.

Ocjena

Članom 2 Zakona o kontroli državne pomoći, propisano je da je državna pomoć:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Da bi mjera predstavljala državnu pomoć moraju kumulativno biti ispunjena četiri uslova iz člana 2 Zakona.

Dodjela sredstava iz budžeta

Imajući u vidu da se inicijalnim zahtjevom traži mišljenje u vezi sa dodjelom sredstava za osnivanje Komore poreskih savjetnika Crne Gore, sa pozicija tekuće budžetske rezerve, jasno je da se radi o javnim sredstvima, odnosno direktnom dodjelom sredstava iz budžeta Crne Gore.

Prednost za preduzetnika koji obavlja privrednu djelatnost

Član 3 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći, definiše korisnika državne pomoći kao fizičko ili pravno lice, privredno društvo ili udruženje privrednih društava, koje koristi državnu pomoć u obavljanju privredne djelatnosti.

Dalje, Obavještenje Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016/C 262/01), koje se u Crnoj Gori primjenjuje kao Prilog 2f Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“ br. 35/14 ... 57/23), u tački 17. navodi da se član 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, ne primjenjuje se ako država djeluje „izvršavanjem javnog ovlašćenja¹ ili ako javni subjekti djeluju „u svom svojstvu kao državni organi². Može se smatrati da subjekat djeluje izvršavanjem javnih ovlašćenja ako predmetna djelatnost čini dio osnovnih funkcija države ili je povezana s tim funkcijama na osnovu svoje prirode, cilja i pravila kojima podliježe.³

Generalno govoreći, osim ako država nije odlučila da uvede tržišne mehanizme, djelatnosti koje u osnovi čine dio isključivih prava službenog organa, a koje obavlja država, ne predstavljaju privredne djelatnosti.

¹ Presuda Suda pravde od 16. juna 1987, Komisija protiv Italije, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, stavovi 7 i 8

² Presuda Suda pravde od 4. maja 1988, Bodson, 30/87, ECLI:EU:C:1988:225, stav 18

³ Vidjeti posebno presudu Suda pravde od 19. januara 1994, SAT/Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, stav 30 i Presuda Suda pravde od 18. marta 1997, Calli & Figli, C343/95, ECLI:EU:C:1997:160, stavovi 22 do 23

Iz ovih navoda je jasno da korisnik pomoći može biti subjekt koji obavlja privrednu djelatnost, te da se vršenje javnih ovlašćenja ne može smatrati privrednom djelatnošću.

Država Crna Gora je donošenjem opšteg akta kao što je Zakon o poreskim savjetnicima, utvrdila svoja ovlašćenja te propisala uslove za obavljanje djelatnosti poreskog savjetnika i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti (član 1 Zakona). Odredbom člana 7 istog propisa definisano je da Komora daje licence za rad poreskim savjetnicima, te da vrši nadzor nad njihovim radom.

Dalje, odredbom člana 18 stav 1 Zakona definisano je da Komora obavlja sljedeće poslove:

- 1) predstavlja poreske savjetnike, promovise njihov rad i zastupa njihove zajedničke interese;
- 2) izdaje licence za rad, vodi registar izdatih licenci i registar društava;
- 3) obezbjeđuje uslove za unapređivanje profesionalnih znanja poreskih savjetnika i organizuje kurseve za njihovo usavršavanje.

Stav 2 istog člana decidno navodi intenciju države da na ovaj način vrši svoja ovlašćenja i to tako što definiše „da poslove iz stava 1 tačka 2 člana 18 Komora vrši kao javna ovlašćenja“, te da su (stav 3) „akti koje donosi Komora u izvršavanju javnih ovlašćenja javne isprave“.

Konačno, odredbom člana 20 stav 2 Zakona, definisano je da se sredstva za početak rada Komore mogu obezbijediti iz budžeta Republike (države Crne Gore), što znači da je dodjela sredstava za koju se inicijalnim zahtjevom i traži predmetno mišljenje pravno osnovana.

Zaključak

Imajući u vidu navedeno, zaključeno je da finansiranje početka rada Komore poreskih savjetnika Crne Gore, ne predstavlja državnu pomoć shodno propisima kojima se regulišu pitanja državne pomoći, već država na ovaj način vrši svoja javna ovlašćenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu finansija, Stanka Dragojevića 2, 81000 Podgorica, Crna Gora
- u spise predmeta,
- a/a.